

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

7.6.2006

B6-0333/2006

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Martine Roure, Lissy Gröner, Michael Cashman ja Claude Moraes

PSE-ryhmän puolesta

rasistisen ja homofobisen kielenkäytön ja väkivallan lisääntymisestä
Euroopassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma rasistisen ja homofobisen kielenkäytön ja väkivallan lisääntymisestä Euroopassa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnan ja oikeudelliset välineet rasismiin ja muukalaisvihan torjumiseksi ja erityisesti rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY, sekä rasismiin ja muukalaisvihan torjuntaa koskevan neuvoston puitepäätösluonnoksen,
 - ottaa huomioon kansainväliset ihmisoikeusvälineet, joissa kielletään rotuun ja etniseen alkuperään perustuva syrjintä, ja erityisesti kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen, jotka kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ja useat EU:n ulkopuoliset valtiot ovat allekirjoittaneet,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 6, 7 ja 29 artiklan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan, jotka velvoittavat Euroopan unionin ja sen jäsenvaltiot vaalimaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia ja joissa vahvistetaan Euroopan unionin keinot rasismiin, muukalaisvihan ja syrjinnän torjuntaan, sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 21 artiklan,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa rasismista, muukalaisvihasta, antisemitismistä, homofobiasta, vähemmistöjen suojelusta, syrjinnänvastaisesta politiikasta sekä romanien tilanteesta Euroopan unionissa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että toisinaan rasismi ja muukalaisviha juontuvat järjettömistä syistä, ja ne kytkeytyvät yhteiskunnalliseen kurjistumiseen ja syrjäytymiseen, köyhyyteen ja työttömyyteen sekä siihen, että yhteiskuntaa ei haluta nähdä monikulttuurisena eikä erilaisuutta rikkautena,
- B. ottaa huomioon, että homofobia perustuu rasismiin, muukalaisvihan ja antisemitismin kaltaiseen ennakkoluuloisuuteen,
- C. ottaa huomioon, että useissa Euroopan valtioissa, esimerkiksi Belgiassa, Ranskassa, Saksassa, Puolassa ja Venäjällä, on viime kuukausina tapahtunut rasismista, muukalaisvihasta, homofobiasta ja juutalaisvastaisuudesta johtuvia väkivaltaisuuksia ja surmia, ja että rasismi, muukalaisviha, homofobia ja juutalaisvastaisuus jatkuvat edelleen muissa suorissa ja epäsuorissa muodoissa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella,
- D. ottaa huomioon, että jotkut poliittiset puolueet, monissa tapauksissa vallassa olevat tai paikallistasolla laajasti edustettuina olevat puolueet mukaan luettuina, ovat tahallaan ottaneet asialistansa kärkeen rotuun tai etniseen tai kansalliseen alkuperään, uskontoon tai

seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvään suvaitsemattomuuteen liittyviä kysymyksiä ja sallineet poliittisten johtajien käyttää kieltä, joka yllyttää rasistiseen tai muunlaiseen vihaan ja kasvattaa äärisuuntauksia yhteiskunnassa,

- E. ottaa huomioon, että Puolan hallitsevan puolueen jäsen on kehottanut ryhtymään avoimeen väkivaltaan homoja vastaan suunniteltaessa homojen oikeuksien puolesta järjestettävää marssia Varsovassa,
- F. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat suunnitelleet rasismia ja muukalaisvihaa edistäviä poliittisia puolueita vastaan erilaisia toimenpiteitä julkisen rahoituksen lakkauttaminen mukaan lukien,
- G. ottaa huomioon, että jalkapallo-ottelujen aikana on tapahtunut häpeällisiä ja vakavia rasistisia hyökkäyksiä ja että on syytä pelätä, että vastaavanlaisia tapauksia voi sattua pian alkavien jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen aikana,
- H. ottaa huomioon, että koulutus, ja varsinkin peruskoulutus, on tärkeä toimintaa edeltävä politiikan alue torjuttaessa rasististen asenteiden ja ennakkoluulojen ilmenevistä myöhemmässä elämässä ja että politiikan laatijoiden on otettava asianmukaisesti huomioon valtion peruskouluissa tapahtuvan sopivan sosiaalisen ja etnisen sekoittumisen hyödyt,
- I. ottaa huomioon, että tiedotusvälineet ovat kriittinen ei-lainsäädännöllinen väline rasismin ja muukalaisvihan torjuntaan ja että niillä on ennakkoluulojen torjunnassa enemmän valtaa kuin yksin lainsäädännöllä,
- J. katsoo, että jäsenvaltioiden poliisivoimat ja oikeuslaitokset ovat keskeisen tärkeässä asemassa rasistisesta väkivallasta rankaisemisessa ja rasistisen väkivallan torjunnassa; katsoo kuitenkin, että ne eivät aina pysty suojelemaan kansalaisia rasistiselta väkivallalta eivätkä estämään ääriaineiksi syyllistymästä kyseisiin rikoksiin, ja että näin ollen jäsenvaltioiden pitäisi pohtia, ilmeneekö niiden poliisivoimissa ja oikeusjärjestelmissä institutionaalista rasismia,
- K. ottaa huomioon, että joissakin maissa poliisin väkivalta kohdistuu erityisesti etnisiin, rodullisiin ja seksuaalisiin vähemmistöihin ja loukkaa suoraan niiden oikeutta kokoontua vapaasti,
- L. ottaa huomioon, että jäsenvaltioilta puuttuvat rasismia, muukalaisvihaa ja homofobiaa ja erityisesti rasistista, muukalaisvihaan perustuvaa ja homofobista väkivaltaa ja syrjintää koskevat tilastotiedot,
- M. ottaa huomioon, että vaikka asiasta on neuvoteltu jo viisi vuotta, neuvosto ei ole vielä hyväksynyt komission ehdotusta puitepäättökseksi rasismin ja muukalaisvihan torjunnasta, minkä vuoksi komissio on uhannut vetää ehdotuksensa pois, ja että kyseinen väline olisi ollut sopiva keino rasistisen vihan torjumiseen ja rasistiseen vihaan liittyviin rikoksiin syyllistyvien henkilöiden rankaisemiseen,
- 1. pahoittelee sitä, ettei neuvosto ole saanut hyväksytyä rasismin ja muukalaisvihan torjuntaa koskevaa neuvoston puitepäättöstä vuodelta 2001, ja kehottaa tulevaa neuvoston

puheenjohtajavaltiota Suomea aloittamaan sen käsittelyn viipymättä uudelleen, ja kehottaa neuvostoa aikaansaamaan sopimuksen sen ulottamisesta koskemaan myös homofobiaan, antisemitismiin tai islaminvastaisuuteen perustuvia tai muunlaisia rikoksia, joiden syynä on etniseen alkuperään, rotuun, seksuaaliseen suuntautumiseen tai uskontoon perustuva pelko tai viha tai jokin muu järjetön syy; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan rikoslainsäädännön alan toimia, joilla pyritään lähentämään kyseisistä rikoksista langetettavia rangaistuksia kaikkialla Euroopan unionissa;

2. tuomitsee voimakkaasti Antwerpenissa 12. toukokuuta 2006 tehdyn belgialaisen lapsen ja tätä hoitaneen mustaihoisen malilaisnaisen harkitun murhan, jonka tekijä, nuori äärioikeistolainen, oli hetkeä aikaisemmin haavoittanut vakavasti turkkilaista alkuperää olevaa naista aikomuksenaan tappaä tämä;
3. on järkyttynyt Brysselissä tammikuussa 2006 tapahtuneesta 16-vuotiaan pojan murhasta ja huhtikuussa 2006 tapahtuneesta 17-vuotiaan pojan murhasta, ja ilmaisee närkeästyksensä joiltakin osin tiedotusvälineiden tavasta uutisoida kyseiset murhat, sillä uutisointi johti ajoittain kokonaisten yhteisöjen perusteettomaan syyllistämiseen laajan yleisön silmissä;
4. on järkyttynyt Ranskassa helmikuussa 2006 tapahtuneesta Ilan Halimin raiskauksesta, kidutuksesta ja murhasta, jonka teki erilaisia etnisiä taustoja edustava 22 henkilön jengi, ja on erityisen huolestunut kyseisten rikosten antisemitistisestä ulottuvuudesta;
5. tuomitsee Ranskassa viime maaliskuussa tapahtuneen Chaïb Zehafin murhan, johon oli syynä hänen etninen alkuperänsä;
6. pahoittelee helmikuussa 2006 tapahtunutta Gisbertan, portugalilaisessa Oporton kaupungissa asuneen transseksuaalin, järkyttävää kidutusta ja murhaa, jonka teki ryhmä alaikäisiä lapsia ja nuoria, ja kehottaa Portugalin viranomaisia tekemään kaiken voitavansa rangaistakseen kyseisestä tapauksesta vastuussa olevia henkilöitä ja torjumaan rankaisemattomuuden ilmapiiriä edellä mainittuun ja muihin vihaan perustuviin rikoksiin liittyen;
7. pitää myönteisenä, että yleisön järkytyksen ilmaisemiseksi edellä mainittujen tapauksien johdosta ja yleisön tuen ilmaisemiseksi rasismiin, muukalaisvihaan ja antisemitismiin torjunnalle Antwerpenissa, Brysselissä ja Pariisissa pidettyihin joukkomielenosoituksiin osallistui tuhansia ihmisiä; ilmaisee syvän myötätuntonsa uhrien perheille ja ystäville ja antaa tukensa mielenosoittajille;
8. ilmaisee närkeästyksensä Puolan hallitsevan puolueen jäsenen kehotuksista ryhtyä avoimeen väkivaltaan homoja vastaan, jotka tämä esitti suunniteltaessa homojen oikeuksia puolesta järjestettävää marssia Varsovassa kesäkuussa 2006;
9. tuomitsee voimakkaasti ensimmäisen Gay Pride -tapahtuman kiellon Moskovassa sekä homojen, lesbojen, biseksuaalien ja transseksuaalien oikeuksien puolesta 27. toukokuuta 2006 järjestetyn rauhanomaisen mielenosoituksen hajottamisen väkivaltaisesti; ilmaisee solidaarisuutensa kaikkia niitä kohtaan, jotka kärsivät väkivaltaisten mellakoiden ja pidätysten seurauksista, ja tukee heitä, heidän perheitään ja ystäviään tulevassa rauhanomaisessa toiminnassa homojen, lesbojen, biseksuaalien ja transseksuaalien oikeuksien edistämiseksi ja puolustamiseksi Venäjällä;

10. ilmaisee syvän huolensa siitä, miten venäläiset poliitikot ja vakaumukselliset järjestöt ovat osallistuneet homoihin, lesboihin, biseksuaaleihin ja transseksuaaleihin kohdistuvan väkivallan ja vihan lietsomiseen, ja muistuttaa Venäjän viranomaisia, että kokoontumisvapaus on perusihmisoikeus, ja se on taattu Venäjän federaation perustuslain 31 pykälässä; ilmaisee toiveensa, että vastaava ei toistu tulevaisuudessa ja kannustaa Venäjän viranomaisia antamaan luvan Gay Pride -tapahtuman järjestämiselle vuonna 2007 ja takaamaan osanottajien turvallisuuden;
11. pitää valitettavana, että selvästi muukalaisvastaista, rasistista, antisemitististä tai homofobista asialistaa ajavien oikeistopuolueiden ja -ryhmien kannatus on lisääntynyt useissa jäsenvaltioissa ja että jotkut kyseisistä ryhmistä ovat edustettuina Euroopan parlamentissa, päässeet äskettäin mukaan hallitukseen Puolassa tai menestyneet kansallisissa, alueellisissa tai paikallisissa vaaleissa Belgiassa, Saksassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa; korostaa, että näin ollen on tarpeen pureutua kyseisen ilmiön juuriin, eli sosiaaliseen marginalisoitumiseen ja syrjäytymiseen, köyhyyteen ja työttömyyteen;
12. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita päättämään viipymättä vähintäänkin mahdollisuudesta lakkauttaa sellaisten poliittisten puolueiden julkinen rahoitus, jotka eivät kunnioita ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta, jotka on vahvistettu Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksessa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, ja kehottaa niitä, joilla jo on tämä mahdollisuus, kuten Belgialla, soveltamaan sitä välittömästi;
13. kehottaa jäsenvaltioita käynnistämään kampanjoja ja hankkeita kaikilla tasoilla ja aloilla ja erityisesti tiedotusvälineissä ja kouluissa edistääkseen monikulttuurisuutta, ajatusta erilaisuudesta rikkautena ja taloudellisena dynaamisuutena, sukupuolten välistä tasa-arvoa, syrjinnän torjuntaa, suvaitsevaisuutta, vuoropuhelua ja integroitumista esimerkiksi yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuoden (2007) ja kulttuurien välisen vuoropuhelun teemavuoden (2008) yhteydessä;
14. kehottaa jäsenvaltiota kiinnittämään riittävästi huomioita rasismiin, seksismiin, muukalaisvihan ja homofobian torjuntaan sekä keskinäisissä suhteissaan että kahdensivälisissä suhteissaan kolmansien maiden kanssa;
15. kehottaa komissiota jatkamaan syrjinnänvastaisen politiikan laatimista tekeillä olevan, integroitumista koskevan politiikkansa ohella; katsoo, että yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi on tarpeen kiinnittää asianmukaista huomiota integroitumiseen ja muihin ei-lainsäädännöllisiin toimiin, kuten yhteistoiminnan ja osallistumisen edistämiseen;
16. korostaa, että Saksassa alkavien jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen yhteydessä on tuettava rasismia ja muukalaisvihan vastaisia aloitteita, ja kehottaa viranomaisia seuraamaan tarkasti sekä rankaisemaan ja tuomitsemaan rasistisiin tekoihin syyllistyneitä henkilöitä;
17. muistuttaa, että rasismia ja muukalaisvihaa ja erityisesti rasistista ja muukalaisvihaan ja sukupuoleen perustuvaa tai homofobista väkivaltaa koskevat perustellut ja selkeät määritelmät ja tilastotiedot ovat tarpeen, koska niiden avulla voidaan tehokkaasti torjua rasismia ja muukalaisvihaa, kuten Euroopan rasismia ja muukalaisvihan seurantakeskus

toteaa vuoden 2005 vuosikertomuksessaan, jossa korostetaan, että rasistisia väkivallantekoja ei ole tilastoitu mm. Italiassa, Portugalissa ja Kreikassa;

18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioille sekä Venäjän federaation hallitukselle.